

IDS

Intelligence and Development Scales

Inteligenční a vývojová škála pro děti ve věku 5 – 11 let

Východiska

- V návaznosti na tradici intelig.testů A.Bineta a J.Kramerové
- 2007-08 Univerzita v Basileji – vzorek Německo, Rakousko, Švýcarsko
- posun
  - od testu inteligence k testu celkového vývoje
  - od IQ k profilu
  - od porovnání vývojových úrovní k narůstající komplexnosti
- česká verze – 2011-12, 1461 dětí + 340 socioemoční subtesty

Přednosti

- hravost, přitažlivost pro děti, je akční
- lze hodnotit jednotlivé oblasti
- možnost využití: WISC III + některé subtesty z IDS

Nevýhody

- nutnost zácvičku v administraci a skórování
- nároky na skórování (hlavně socioemoční kompetence)

Funkční oblasti

- kognice
- psychomotorika
- sociálně-emoční kompetence
- matematika
- řeč
- výkonová motivace

- verbální myšlení

Funkční oblast – kognice

- **vnímání** (práh vnímání rozdílů)
  - intg založena na bazálních procesech, jako je rychlost, přesnost a efektivita zpracování informací a schopnost senzor. diskriminace
  - subtest: **zrakové vnímání**

Funkční oblast – kognice

- **pozornost**

- mechanismus, s jehož pomocí zaznamenáváme okolní vlivy a třídíme tok podnětů tak, abychom z nich mohli pomocí kognitivních schopností cíleně zpracovat relevantní část

- subtest: **selektivní pozornost**

Pracovní list – Selektivní pozornost

Datum: _____ Číslo: _____

Příjmení: _____ Jméno: _____

Pohlaví: chlapec dívka   Věk: _____

Příklady:

Zácvičný řádek:

Funkční oblast – kognice

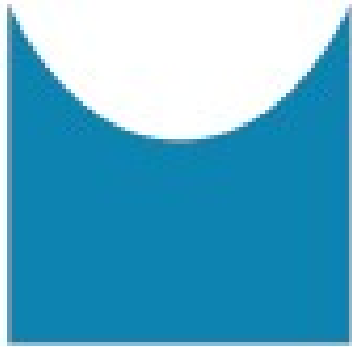
- **paměť**

- zakódování, podržení a vybavení informací: z vjemů, myšlenek a již naučených znalostí jsou vybrány některé informace, které budou podrženy k budoucímu použití či vybavení
- subtesty: **sluchová paměť, fonologická paměť, vizuálně prostorová paměť**

Číslo	Úkol
1	2, 6
2	B, F
3	5, 3, 8
4	C, O, G
5	2, 9, 6, 1
6	K, G, F, O

Číslo	Úkol
7	10, 6, 8, 5, 3
8	L, D, K, F, A
9	2, 5, 9, 8, 1, 10
10	A, L, G, K, O, C
11	5, 2, 10, 8, 1, 9, 6
12	G, F, C, A, O, K, B

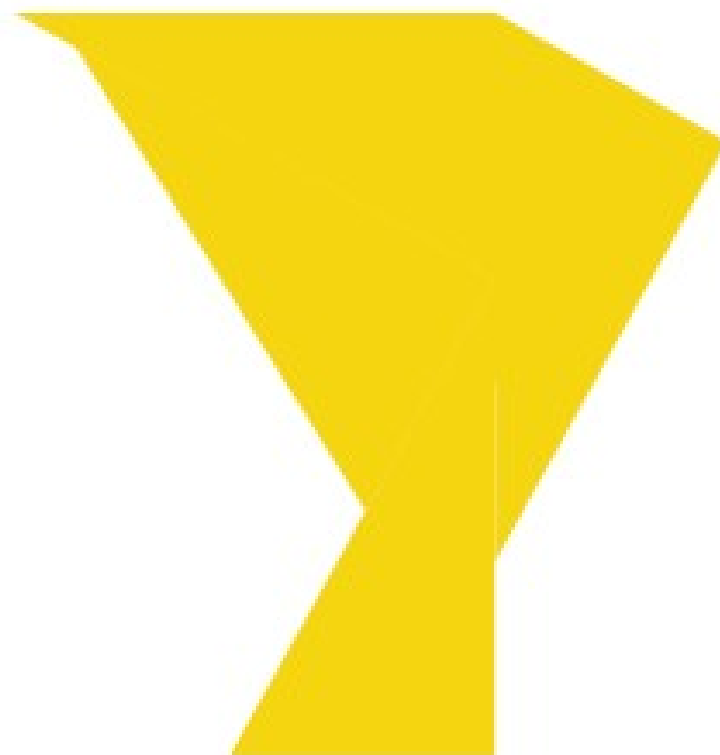
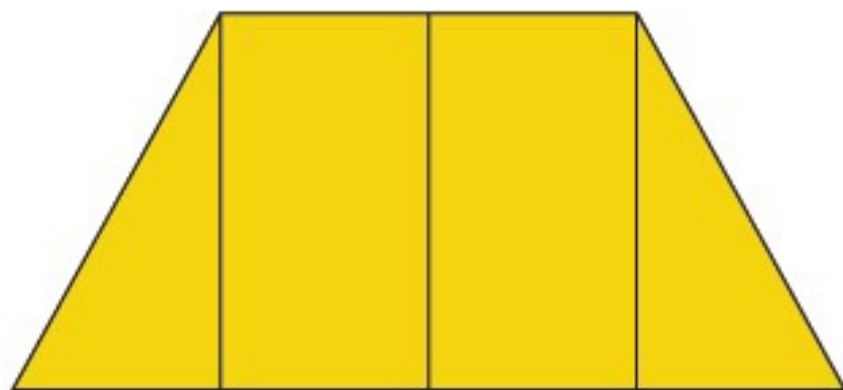

Funkční oblast – kognice

- **myšlení**

- vyšší kong. fce, pracuje s nižšími (vnímání, pozornost, paměť)

- subtesty: **konstrukční myšlení, pojmové myšlení**

Funkční oblast – psychomotorika

- **psychomotorika**

- souhrn všech řídicích a funkčních procesů, které jsou základem tělesných postojů a pohybů
- těch se účastní i senzorické, percepční, kognitivní a motivační operace
- subtesty: **hrubá motorika, jemná motorika, vizuomotorika**

Funkční oblast – sociálně emoční kompetence

- řada užších, ale vzájemně propojených konstruktů sociálních a emočních schopností
- schopnost jednat kompetentně v mezilidských situacích
- chování, které dlouhodobě příznivě ovlivňuje poměr mezi negativními a pozitivními důsledky akce pro jednající osobu i jejího interakčního partnera
- subtesty: **rozpoznávání emocí, regulace emocí, porozumění soc.situacím, sociálně-kompetentní jednání**

Funkční oblast – matematika

- schopnost zacházet s počtem, množstvím a s mentálními kvantitativními operacemi
- subtest: **logicko-matematické myšlení**

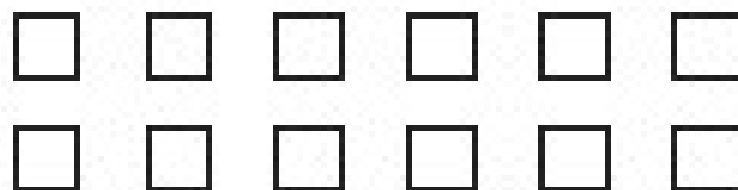

Logicko – matematické myšlení

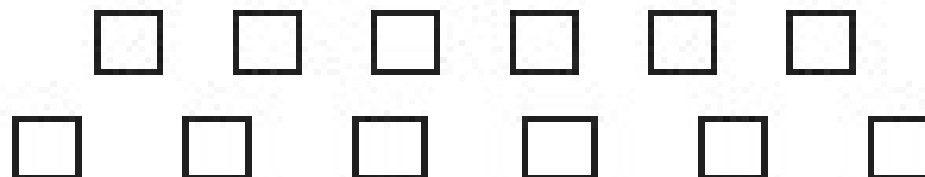
- schopnost zacházet s počtem, množstvím a s mentálními kvantitativními operacemi
- hodnotí se jak kvalitativní, tak i kvantitativní aspekty počítání
- větší zaměření na log. – matem. úsudek než na počtářské dovednosti
- úkoly v různé míře otevřené (možné řešit různými způsoby)
- děti mají najít vlastní způsob řešení a ten pak formulovat slovně
- kromě kvantitativních počtářských dovedností
  - i znalost kvalitativně různých logicko-matematických pojmů
  - a kvalita procesu řešení
- pro spolehlivé určení dítětem využitého způsobu řešení
- poznání procesů řešení a stylu logicko-matematického myšlení
- spíše inventář x ostatním subtestům – stejný typ úloh se stoupající obtížností)

Logicko – matematické myšlení

Položte na stůl do řady šest kostek a řekněte: „Dej úplně stejný počet kostek sem na stůl.“ Pokud to tak dítě samo neudělalo, srovnejte kostky do následujícího uspořádání:

Řekněte: „V obou řadách je teď stejně kostek. Podívej, co teď udělám!“ Zvětšete rozestupy kostek ve spodní řadě tak, aby vás dítě přitom mohlo sledovat:

Řekněte: „Je tady (ukážte na horní řadu) stejně kostek jako tady (ukážte na spodní řadu)?“

- ➔ Pokud dítě odpoví správně „ano“, zeptejte se: „Jak jsi přišel/přišla na to, že jich je stejně?“
- ➔ Pokud dítě odpoví chybně „ne“, zeptejte se: „Jak jsi přišel/přišla na to, že jich není stejně?“

Logicko – matematické myšlení

„Ted’ máš těm hračkám rozdělit kostky. Kočka dostane čtyři kostky.“

„Kočka dostala dvakrát víc kostek než dítě.“

„Pes dostane třikrát tolik kostek jako dítě.“

„Jak jsi na to řešení přišel/přišla?“

Funkční oblast – řeč

- složitý jev
- účastní se nejméně složky
  - prozodická kompetence: zvuková stránka jazyka (intonace, přízvuk..)
  - lingvistická kompetence: fonologie, morfologie, syntax, slovník
  - pragmatická kompetence: řečový akt, složka dialogu
- těsně propojeny a musejí být zpracovávány paralelně
- subtesty: **expresivní řeč, receptivní řeč**

Dievka

Skuzavka

Funkční oblast – výkonová motivace

- každý výkon podmíněn
  - individuálními schopnostmi a dovednostmi
  - ovlivněn i úsilím, které do činnosti investujeme!!
- subtesty: **vytrvalost úsilí, radost z výkonu**

Funkční oblast – verbální myšlení

- není v německé verzi
- oblast slovně pojmového myšlení
- porovnat verbální a neverbální složku inteligence
- alespoň orientačně hodnotit kognitivní kapacitu i u dětí s poruchami zrakové percepce nebo obecně s neverbálními poruchami učení
- subtesty: **informovanost, verbální konceptualizace**

